

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (ПЕДАГОГІЧНА)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга
іноземна мова»

за спеціальністю В11 Філологія

спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно),

перша – англійська

галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Затверджено на засіданні
кафедри Протокол № 1 від «26»
серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича практика (педагогічна)
Викладач (-і)	Михайлюк Любов Василівна
Контактний телефон викладача	0508696600
Е-mail викладача	lyubov.mykhailiuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок, четвер 17:00 Google Meet https://meet.google.com/iuy-uqrw-nsd
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Виробнича практика (педагогічна) студентів є невід’ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців університету і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддям праці в галузі їхньої майбутньої спеціальності (англійська мова і література), визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців відповідного напрямку (035 Філологія). Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних умінь і знань відповідно до ОКР бакалавр.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою</i> практики на факультеті іноземних мов є оволодіння студентами сучасними методами, принципами та засобами навчання іноземних мов, формування у них на базі психолого-педагогічних і фахових знань професійних умінь та навичок для здійснення навчально-виховного процесу з іноземної мови в середніх школах.</p> <p><i>Основними цілями</i> дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно вирішувати типові професійні завдання, передбачені вимогами освітньо-кваліфікаційного рівня учителя іноземних мов, - застосовувати та продукувати нові знання для вирішення проблемних педагогічних завдань в галузі навчання іноземних мов у середній школі, - навчити студентів планувати навчальну та позакласну роботу і вести урок англійської мови в школі. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4 Здатність бути критичним, самокритичним.</p> <p>ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>	

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12 Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 14 Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

Результати навчання:

РН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН 8 Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

РН 10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

РН 14 Використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

РН 18 Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні

складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

РН 21 Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Тривалість проведення	Загальна кількість годин
4 тижні	90 (3 кредити ЄКТС)

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VIII	B11 Філологія	4-й	Н

Зміст та завдання практики

Основний зміст практики – проведення уроків з англійської мови, а також виховної роботи як вчитель-предметник і класний керівник в 5-8 класах середньої школи.

Практикант повинен провести 8 залікових занять з англійської мови та по два виховних заходи, здійснити по одному відвідуванню уроку і виховного заходу у свого колеги-студента.

Під час виробничої практики студент також працює над виконанням індивідуального завдання, яке він отримає від вчителя-предметника. Виробнича практика проводиться під безпосереднім керівництвом та наглядом як керівників практики, так і вчителів школи. Студенти-практиканти мають допомагати вчителям школи і класним керівникам в підготовці навчальних посібників, методичних розробок, дидактичного, роздаткового матеріалів для методичного забезпечення навчального процесу.

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1. Настановна нарада.	презентація	1	Обговорення вимог щодо проходження виробничої практики (педагогічної)		лютий (другий тиждень)
2. Пасивна практика	індивідуальне	1	Студенти знайомляться зі школою, вчительським та учнівським колективами, відвідують уроки прикріпленого за ними класу, вивчають навчальну програму, проводять		лютий (другий тиждень, три перші дні)

			психолого-педагогічне спостереження за учнями		
3. Колоквіум з лексики класного вжитку	індивідуальне	1	Перевірка знань студентів на предмет володіння лексикою класного вжитку згідно етапів уроку (вступ, мовна/фонетична зарядка, перевірка домашнього завдання, пояснення нового матеріалу, закріплення, розрядка, подача домашнього завдання, оцінювання)	5	лютий (другий тиждень)
4. Проведення уроків з англійської мови	проведення уроків	1, 2, 3, 4	Кожен урок має навчальну, розвиваючу і виховну цілі і завжди передбачає різноманітні форми роботи, а також будується залежно від конкретних потреб і умов навчання.	5	лютий (другий, третій, четвертий тижні)
5. Володіння методикою навчання	написання плану проведених уроків	1	Плануючи урок, студент-практикант повинен враховувати такі основні фактори: 1. Місце, яке урок займає в системі планування, зокрема у вивченні конкретної теми (початок опрацювання матеріалу, тренування чи підсумки).	5	лютий (другий, третій, четвертий тижні)

			<p>2. Мовний матеріал, що підлягає опрацюванню протягом року, і послідовність роботи над ним.</p> <p>3. Навички і вміння, які слід розвивати на уроці.</p> <p>4. Форми тренувальної роботи.</p> <p>5. Матеріал підручника, наочність, звукозаписи та інші навчальні посібники, які можна використати на уроці.</p>		
6. Виховна робота як класного керівника	індивідуальне	1, 2, 3	Розробка виховного заходу як класного керівника	5	лютий (четвертий тиждень)
7. Психолого-педагогічна характеристика учня	Психолого-педагогічний спостереження за особистістю обраного учня.	1	<p>1. Загальні відомості про учня</p> <p>2. Навчальні досягнення учня.</p> <p>3. Розумові здібності учня.</p> <p>4. Риси характеру учня.</p> <p>5. Виконання громадських доручень.</p> <p>6. Вміння працювати в колективі.</p> <p>7. Загальні висновки.</p>	5	березень (перший тиждень)
8. Письмовий звіт	індивідуальне	1	Звіт роботи практиканта, конспекти уроків (2), аналіз відвіданого уроку	5	березень (перший тиждень)

			у колеги, аналіз відвіданого позакласного заходу з англійської мови у колеги, характеристика на студента-практиканта		
9.Індивідуальне завдання	індивідуальне	1	Презентація роздаткового матеріалу по вивчених темах; написання реферату на тему, запропоновану вчителем-предметником	5	березень (перший тиждень)
10.Підсумок проходження виробничо-педагогічної практики.	звіт з виробничо-педагогічної практики	3	Аналіз проходження практики	35	березень (другий тиждень після закінчення практики)

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. Загальна оцінка виводиться на основі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінки з колоквиуму лексики класного вжитку (5 балів); - проведення уроків і позакласної роботи з англійської мови (5 балів); - володіння методикою навчання (5 балів); - виховної роботи як класного керівника (5 балів); - психолого-педагогічної характеристики на учня (5 балів); - письмового звіту (5 балів) - індивідуального завдання (5 балів). <p>Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне даних видів роботи з ваговим коефіцієнтом 20.</p> <p>Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при проведенні уроків, направляється на практику вдруге, в період канікул, або відраховується з навчального закладу.</p>
-----------------------------------	--

	<p>Керівник практики інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, їх дисципліни, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики.</p>
<p>Критерії оцінювання педагогічної діяльності студентів за період практики</p>	<p>«Відмінно» (5 балів) виставляється, якщо урок або виховний захід проведено на високому науковому і організаційно-методичному рівні, на яких обґрунтовано ставилися і ефективно вирішувалися освітньо-виховні завдання, оптимально застосовувалися різноманітні і доцільні за даних умов методи навчання і прийоми активізації пізнавальної самостійної діяльності учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей, підтримувалася атмосфера співробітництва учнів і практиканта, якщо студент проявив глибокі знання психолого-педагогічної теорії і творчу самостійність у підборі навчального і дидактичного матеріалу при побудові, проведенні й аналізі уроку.</p> <p>«Добре» (4 бали) виставляється, якщо урок або виховний захід проведено на належному згідно існуючих вимог науково-методичному рівні, якщо на ньому успішно вирішувалися освітні й виховні завдання, проте не завжди доцільно і ефективно використовувалися окремі дидактичні методичні прийоми і шляхи активізації пізнавальної діяльності учнів, не повністю реалізувалися вимоги індивідуального й диференційованого підходу до уроків, якщо студент проявив самостійність в підборі навчального матеріалу, але допустив незначні методичні помилки в побудові і проведенні уроку.</p> <p>«Задовільно» (3 бали) ставиться, якщо студент в основному реалізував освітньо-виховні завдання, допускав істотні помилки методичного плану, недостатньо ефективно застосовував новітні методи і прийоми навчання, слабо активізував пізнавальну самостійну діяльність учнів, не завжди міг встановити контакт з ними, не завжди враховував свої помилки та недоліки.</p> <p>«Незадовільно» (2 бали) отримує студент, якщо на уроках, проведених ним, не були виконані освітньо-виховні завдання, допускалися істотні помилки при викладанні навчального матеріалу, не забезпечувалася організація самостійної діяльності учнів, якщо студент виявив поверхові знання психолого-педагогічної теорії й методики викладання предмету, ігнорував поради й зауваження вчителя/методиста.</p> <p>«Незадовільно» (1 бал) отримує студент, якщо не проходив виробничу (педагогічну) практику. При виставленні підсумкової оцінки враховується думка вчителя-предметника, класного керівника, викладача-методиста та керівника практики, а також</p>

	якість звітної документації та матеріалів виробничої (педагогічної) практики.
Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за проходження виробничої практики (педагогічної), становить 100 балів. Студент, який не набрав 50 балів, вважається таким, що не склав практику. У такому випадку студент користується повторним правом пройти практику за відомістю №2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до уроків та позакласних заходів.	
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Форма здачі – захист (підсумкова конференція).
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за покликанням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/</p> <p>Якщо здобувач не має змоги пройти виробничу практику у заплановані терміни через поважні причини, підтвержені документально, то за його заявою і дозволом декана встановлюються нові терміни проходження практики із призначенням керівника практики.</p> <p>Звітна документація з практики, яка здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюється на нижчу оцінку.</p> <p><u>Повторне вивчення дисципліни:</u></p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Михайлюк Л.В. Навчально-методичний посібник з педагогічної практики для студентів 4-5 курсів, спеціальність “Англійська мова і література”. Електронний ресурс бібліотеки ПНУ, бібліотека ФІМ, ауд. 206. 2. Михайлюк Л.В. Навчальний посібник з методики викладання основної іноземної мови для студентів 4 курсу, Івано-Франківськ, 2021. http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/11439 3. Harmer J. The Practice of English Language Teaching (5th edition). Harlow: Pearson Education, 2015. https://happinescaress.files.wordpress.com/2016/02/the-practice-of-english-language-teaching-4th-edition-harmer.pdf 4. Lightbown P. M., Spada N. How Languages Are Learned (4th edition). Oxford: Oxford University Press, 2013. http://www.saint-david.net/uploads/1/0/4/3/10434103/how_languages_are_learned.pdf 5. Morska L. Theory and Practice of English Teaching Methodology. Ternopil, 2003. Бібліотека ПНУ. 6. Parrott M. Grammar for English Language Teachers (2nd edition). Cambridge: Cambridge University Press, 2010. 	

<http://louischeung.top:225/English%20Teaching/Grammar/Grammar%20for%20English%20Language%20Teachers.pdf>

7. Scrivener J. Classroom Management Techniques. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. <https://cisoliveupdates.files.wordpress.com/2017/03/classroom-management-techniques-scrivener.pdf>
8. Scrivener J. Learning Teaching (3rd edition). Oxford: Macmillan Education, 2011. https://www.ircambridge.com/books/Learning_Teaching.pdf
9. Thornbury S. The New A-Z of ELT. Oxford: Macmillan Education, 2017. <https://ia600206.us.archive.org/35/items/AnAZOfELTPdf/An-A-Z-of-ELT-pdf.pdf>
10. Ur P. A Course in English Language Teaching (2nd edition). Cambridge: Cambridge University Press, 2012. https://dl.avasshop.ir/article/teachingbooks/ur_penny_a_course_in_english_language_teaching.pdf
11. Ur P. Penny Ur's 100 Teaching Tips. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. https://dl.avasshop.ir/article/teachingbooks/penny_ur_s_100_teaching_tips.pdf

Додаткова:

1. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 5). Доступно з: <http://surl.li/dhres>
2. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2). Доступно з: <http://surl.li/ebclc>
3. Положення про визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці (Редакція 2). Доступ з: <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2023/06/akademichna-riznutsia.pdf>
4. Kelly G. How to Teach Pronunciation. Harlow: Pearson Education, 2001. <https://andrianilina.files.wordpress.com/2016/02/how-to-teach-pronunciation-kelly-gerald.pdf>
5. Underhill A. Sound Foundations: Learning and Teaching Pronunciation (2nd edition). Oxford: Macmillan Education, 2005. <https://handoutset.com/wp-content/uploads/2022/06/Sound-Foundations-Learning-and-Teaching-Pronunciation-2nd-Edition-2005-Adrian-Underhill-.pdf>
6. Woodward T. Planning Lessons and Courses: Designing Sequences of Work for the Language Classroom. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. <https://e-library.namdu.uz/81%20%D0%A2%D0%B8%D0%BB%D1%88%D1%83%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B8%D0%BA/Planning%20Lessons%20and%20Courses.%20Tessa%20Woodward.pdf>

Викладач: Михайлюк Л.В., старший викладач кафедри англійської філології

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЩОДЕННИК
студента-практиканта

Прізвище, ім'я та по-батькові _____

Факультет _____
 Спеціальність _____ Курс _____
 Місце проведення практики _____
 Методист фахової кафедри _____
 Методист кафедри педагогіки _____
 Методист кафедри психології _____
 Завідувач кафедри _____
 Декан факультету _____
 Вчитель-предметник _____
 Класний керівник _____
 Час проведення практики _____

Розклад занять студента-практиканта

№ п/п	Дні тижня	Дата		Клас
		Урок	Тема	
1.	Понеділок			
2.	Вівторок			
3.	Середа			
4.	Четвер			
5.	П'ятниця			
6.	Субота			

Загальні відомості про учнів

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Домашня адреса	Місце роботи батьків	Успішність	Громадське доручення	Зайнятість у позанавчальний час
1.							
2.							
3.							

План навчальної діяльності студента-практиканта

№ п/п	Зміст навчальної роботи	Відмітка про виконання

Щоденний запис навчально-виховної роботи студента-практиканта

Дата	Зміст навчально-виховної роботи	Клас	Аудиторія

--	--	--	--

Додаток 2

ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КОНСПЕКТУ УРОКУ

Структура конспекту уроку

«Затверджую»

Вчитель англійської мови _____

(прізвище, ініціали)

«__» _____ 200__ р.

Конспект уроку

Тема уроку

Мета уроку

Обладнання

План уроку

Методи та прийоми проведення уроку

Навчальна та методична література (використана практикантом)

Хід уроку (дається детальний опис).

«_____» _____ 200__ р. _____ (підпис практиканта)

Додаток 3

СХЕМА КОНСПЕКТУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Конспект позакласного заходу обов'язково повинен вміщувати такі питання:

1. Тема виховного заходу.
2. Мета заходу (виховна, розвиваюча, навчальна).
3. Обладнання (наочність) заходу.
4. План і зміст заходу – складається конкретний план заходу і повністю розкривається його зміст.
5. Методи і прийоми проведення заходу.
6. Науково-популярна і методична література (використана студентом-практикантом).
7. Оцінка заходу класним керівником.
8. Підпис класного керівника.
9. Підпис студента-практиканта.
10. Підпис методиста.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА УЧНЯ

Для одержання достовірної інформації студенти можуть використовувати такі методи дослідження як:

1. Психолого-педагогічне спостереження.
2. Бесіди з учнем, вчителями, батьками, класним керівником, друзями.
3. Вивчення шкільної документації. Вивчення продуктів діяльності (контрольні роботи, малюнки, твори, тощо).
4. Елементи природнього експерименту.
5. Анкети, тести.
6. Експертні оцінки.

Алгоритм складання характеристики на учня

1. Загальні відомості (біографічні відомості, умови життя в сім'ї).
2. Взаємини з однокласниками та вчителями.
3. Особливості характеру і темпераменту (тип і особливості темпераменту за методикою Г. Айзенка).
4. Особливості емоційно-вольової сфери.
5. Навчальна діяльність.
6. Ставлення до праці. Професійна орієнтація.
7. Спрямованість особистості.
8. Загальні психолого-педагогічні висновки та рекомендації.

Психолого-педагогічна характеристика на учня підписується класним керівником і оцінюється методистом кафедри соціальної психології.